

## **Socialvårdens kompetenscentra för Västra Finlands samarbetsområde**

### **Bakgrund**

Uppgifterna för kompetenscentrumen inom socialvården definieras i lag (Lag om verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området, 1230/2001). Kompetenscentrens lagstadgade uppdrag är att säkerställa förmedlingen av sakkunskap inom det sociala området, att främja utvecklingen av grundläggande, särskilda och expertbaserade tjänster inom socialvården, samt att stärka samverkan mellan utbildning, forskning och praktik. Detta uppdrag förändras inte i och med förordningsändringen.

### **Ny struktur**

Genom en förordning från statsrådet om ändring av 1 § och 4 § i statsrådets förordning om verksamheten vid kompetenscentrumen inom socialvården, ändras antalet kompetenscentrum och deras verksamhetsområden från och med den 1.7.2025. I fortsättningen kommer det att finnas ett kompetenscentrum för varje samarbetsområde som avses i 35 § i lagen om ordnandet av social- och hälsovården (612/2021). Utöver dessa kommer det att finnas ett svenskspråkigt kompetenscentrum inom det sociala området, vars verksamhetsområde omfattar hela landet.

### **Förändrad finansiering**

Statsrådet beslutade den 31.10.2024 att reformera finansieringen av kompetenscentrumen inom socialvården som en del av en bredare strukturell förändring. Kompetenscentren för det sociala området får statsunderstöd, vars storlek baseras på befolkningmängden och arealen inom kompetenscentrets verksamhetsområde. För år 2025 har totalt 1 450 000 euro beviljats i statsbudgeten för verksamheten inom det sociala områdets kompetenscentra.

Statsandelen för Västra Finlands kompetenscenter för socialområdet uppgår till cirka 166 000 euro per år vid avtalets början. För år 2025 är andelen hälften av detta eller i proportion till när verksamheten faktiskt inleds. Verksamheten kommer att organiseras med hjälp av detta reserverade statsunderstöd. Statsbidragsbesluten gäller för de nuvarande kompetenscentrumen från 1.1.–30.6.2025 och för de nybildade kompetenscentrumen från 1.7.–31.12.2025. Därutöver kommer 1,5 procent av det totala statsbidraget i fortsättningen att betalas som ett särskilt statsbidrag till kompetenscentrat inom det sociala området i Norra Finland för uppgifter som är nödvändiga för att beakta servicebehoven hos den samiska befolkningen. Tidigare har även 0,75 procent av det totala statsbidraget betalats som ett särskilt statsbidrag till kompetenscentrat inom det sociala området i landskapen i Österbotten (SONetBOTNIA) för att skapa nordiska samarbetsnätverk till nytta för alla kompetenscentrum. Detta bidrag avskaffas.

Nedskärningarna i finansieringen utgör en betydande utmaning. Statsbidragets storlek minskar till nästan hälften av den tidigare nivån, vilket påverkar kompetenscentrens verksamhetsförmåga och försvårar etableringen av de nya kompetenscentrumen och överföringen av befintliga verksamheter till de nya verksamhetsområdena.

### **Nytt avtal**

Förordningsändringen innebär att det inom samarbetsområdet för social- och hälsovård i Västra Finland i fortsättningen kommer att finnas ett enda kompetenscentrum för det sociala området, som omfattar välfärdsområdena Österbotten, Egentliga Finland och Satakunta. Kompetenscentret för samarbetsområdet Västra Finland har förberetts i två arbetsgrupper. Den ena, den så kallade beredningsgruppen, har behandlat den administrativa strukturen och ett avtalsutkast inför verksamhetsstarten. Den andra, professionsarbetsgruppen, har behandlat innehållsmässiga frågor för det nya kompetenscentrets verksamhet.

Båda grupperna har haft utsedda representanter från tre välfärdsområden. Ordförande och sammankallande för beredningsgruppen har varit Soile Merilä, direktör för socialt arbete i Egentliga Finlands välfärdsområde. Övriga medlemmar i beredningsgruppen har varit:

Carina Nåls (socialdirektör, Österbottens välfärdsområde)  
Suvi Einola (strategi- och utvecklingsdirektör, Österbottens välfärdsområde)  
Krista Virtanen-Olejniczak (tf. professionsledare för socialt arbete, Satakunta)  
Sari Rantanen (social- och hälsovårdsdirektör, Satakunta)  
Mari Niemi (forsknings- och utvecklingsdirektör, Satakunta)  
Ville Kytö (forsknings- och utvecklingsdirektör, Egentliga Finland)  
Hanna Finne (bolagsjurist, Egentliga Finland)  
Elisa Viitasalo (bolagsjurist, Egentliga Finland)

Professionsledningsgruppen har bestått av respektive välfärdsområdes professionsdirektörer, Soile Merilä, (sosiaalityön johtaja, Varsinas-Suomen hyvinvointialue), Carina Nåls (socialdirektör, Österbotten) och Krista Virtanen-Olejniczak (tf. professionsledare för socialt arbete, Satakunta).

Målsättningen är att kompetenscentret för det sociala området inom samarbetsområdet för social- och hälsovård i Västra Finland inleder sin verksamhet den 1 juli 2025, i enlighet med den utfärdade förordningen. Från och med detta datum benämns centret som Kompetenscentret för det sociala området i Västra Finland.

Ett avtalsutkast och en förvaltningsmodell för kompetenscentret har förberetts med utgångspunkten att Egentliga Finlands välfärdsområde fungerar som förvaltare från och med 1.7.2025. I förvaltningen av kompetenscentret ska Egentliga Finlands välfärdsområdes förvaltningsstadga tillämpas. Egentliga Finlands välfärdsområde utser enligt avtalsförslaget en chef för kompetenscenterverksamheten. Det nya kompetenscentret har med grundfinansieringen möjlighet att anställa upp till 1,6 årsverken.

Kompetenscentrets målsättning är ett nära samarbete med respektive välfärdsområdets FUI verksamheter samt att stärka ett gemensamt FUI-ekosystem (forskning, utveckling och innovation) för det sociala området på YTA-nivå, mellan regionens högskolor och välfärdsområden. Målsättningen är vidare ett brett samarbete med de högskolor, utbildningsanordnare, organisationer och andra aktörer som verkar inom socialvården i Västra Finlands samarbetsområde. För detta ändamål planeras en partneranskaffning att inledas efter att avtalet har godkänts.